

STRAK BEWEIDINGSSCHEMA BEPAALT MELKPRODUCTIE

In het Ierse Dunamaggan, in de regio Kilkenny, baat Billy Heffernan samen met zijn 2 zonen een melkveebedrijf uit. Momenteel melken ze ongeveer 275 koeien volgens het Ierse systeem: melken in functie van de grasgroei. De huiskavel en het beweidingsschema zijn dan ook cruciaal op het bedrijf. – *Roel Vaes, adviseur rundveehouderij*

Boerenbond

Samen met zijn zonen smeedde Billy Heffernan 5 jaar geleden een plan om in de toekomst 400 koeien te melken. Voorheen was het bedrijf een gemengd bedrijf met melkkoeien, schapen, het afmesten van ossen en wat akkerbouw. Om die plannen waar te kunnen maken, gingen de ossen eruit en ook de schapentak werd sterk afgebouwd. Vorig jaar investeerde de familie in een nieuwe melkstal en koeltank. Men koos voor een 2 x 36 *swing over* omdat men hiermee meer overzicht over de koeien kan behouden. Na elke melkbeurt worden de melkstellen 15 seconden uitgespoeld om besmettingen te beperken. Er worden ongeveer 250 koeien per uur gemolken. Deze investering betekende een investeringskost van 1,5 cent per liter voor het bedrijf. Om de kosten te beperken heeft de familie de ruwbouwwerken zelf gedaan. Samen met de melkinstallatie werd ook geïnvesteerd in energiebesparende toestellen zoals een platenkoeler, frequentiesturing van de vacuümpomp ... Naast de koeltank werd er ook een tank voorzien om de kalvermelk op te vangen. Momenteel is de familie Heffernan bezig om hun bestaande stal te spiegelen, zodat ze binnen een goed jaar

plaats heeft voor 400 koeien. Daarnaast voorzien ze een stal voor de vaarzen. De groei in dieren willen ze realiseren met eigen vaarzen. De Ierse stallen zijn zeer basic met ligboxen, een voeder gang en een dak. De stallen dienen dan ook om de koeien een tweetal maanden in de winterperiode te huisvesten. De rest van het jaar lopen ze in de weide. Bovendien zijn de winters niet al te streng en zijn er maar een beperkt aantal dagen met nachtvorst. Met al deze investeringen tracht de familie Heffernan in de toekomst te melken aan een kostprijs van 20 cent per liter, zonder de arbeid mee te rekenen. Hierin wordt de aflossing van interest gerekend, geen kapitaal.

Gras is melk

De Ierse melkveehouderij is gebaseerd op beweiding. Het beweidingsschema en het inschatten van de grasopbrengst zijn dan ook cruciaal op het bedrijf. Dagelijks wordt de grasgroei van de beweidde percelen ingeschat door het oog van de meester. Die bepaalt hoelang en hoeveel koeien er op een perceel kunnen worden beweide. Gemiddeld levert in deze regio een

grasperceel 16,5 ton DS gras per jaar op. Het kalfseizoen op het bedrijf start vanaf 20 januari. Binnen 6 weken heeft 80% van de koeien gekalfd. Om vlot te kunnen draaien met dit blokkalvingsysteem is een strikt vruchtbaarheids- en inseminatiemanagement vereist. De koeien worden 8 weken met KI bevrucht, de vaarzen 4 weken. Zijn ze dan niet drachtig, dan gaan ze bij de stieren of worden ze afgemest. Gemiddeld hebben ze jaarlijks slechts 7% niet-drachtige koeien binnen de bevruchtingsperiode. De koeien zijn voornamelijk een kruising van Holstein en British Frisian. Momenteel is het bedrijf nog volop aan het groeien, maar in de toekomst willen ze meer vleestypstieren gebruiken (Charolais, Limousin) om hogere kalverprijzen te vangen. Als het weer het toelaat gaan de koeien vanaf 1 februari 3 à 4 uur per dag de weide op. Dit wordt dan systematisch opgetrokken in functie van de temperatuur en neerslag (deze zijn bepalend voor de grasgroei). Het gras wordt tijdens het seizoen bemest met mengmest en 250 à 300 kg N uit kunstmest. Het weideseizoen loopt tot eind november. Begin december worden alle koeien drooggezet. De melk komt dus vooral uit gras. Krachtvoer wordt bijna niet verstrekt. Dagelijks krijgen alle koeien 1 kg krachtvoer (0,5 kg 's morgens en 0,5 kg 's avonds). In de lenteperiode, als ze

.....

Beweidingschema en inschatten van de grasopbrengst zijn cruciale elementen.

.....

pieken in lactatie, wordt dit opgetrokken tot 3 kg krachtvoer per dag. De Heffernans melken momenteel 6300 l per koe met gemiddeld 41 graden vet en 38 graden eiwit.

Dierziekten

Op het moment van ons bezoek was de bedrijfsdierenarts bezig de dieren te monitoren op tbc. Elk dier wordt nauwkeurig bemonsterd, ook de eventuele zwelling wordt gemeten. De veearts registreert dit voor elk dier digitaal. Naast tbc en para-tbc zijn BVD, IBR, salmonella en leptospirose (bacteriële infectieziekte) de voornaamste sanitaire problemen op de Ierse bedrijven. Op het bedrijf van de familie Heffernan enten ze maximaal tegen deze ziekten.

Toekomst

De Ierse melkveehouders uitten de doelstelling om de afschaffing van het melkquotum ten volle te benutten. Tegen 2020 willen ze hun melkplas met de helft laten toenemen. Hiervoor zitten ze op schema. Individuele bedrijven zoals dit van de familie Heffernan zijn volop aan het uitbreiden. De Heffernans willen groeien richting 400 koeien met eigen vaarzen. Met een gemiddelde bezetting van 3 koeien per ha is hiervoor heel wat grond nodig. Momenteel bewerken ze 140 ha. Het gaat voornamelijk om grasland, maar ze hebben ook wat gerst en maïs onder plastic. Deze laatste dient als buffervoer in de periode oktober-november, als de grasgroei te snel zou stilvallen. Als ze verder uitbreiden is extra grond noodzakelijk. De buurman is gestopt en wil zijn grond op leasebasis overlaten. De grondhuurprijzen hebben ze afhankelijk gemaakt van de melkprijs. ■

Dit is het laatste artikel in een reeks die de rundveeconsulenten van de themagroep Rundvee maakten naar aanleiding van een studiebezoek aan de melk- en vleesveehouderij in Ierland.